

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRACOVNÍ SKUPINA DĚTI, MLÁDEŽ A RODINY

Zápis ze setkání

Termín konání: pátek 22. 3. 2019
Časové rozvržení: 9:00 – 12:00
Místo konání: budova Magistrátu města Brna, Koliště 19
zasedací místnost ve 4. patře

PROGRAM:

1. Úvod
2. Stanovení a odsouhlasení priorit a opatření pro cílovou skupinu Děti, mládež a rodiny na období 2020 - 2022
3. Závěr

ad 1. Úvod

Koordinátor KPSS R. Janík přivítal přítomné a uvedl, že cílem setkání je stanovit a schválit priority a opatření 6. Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně pro období 2020 – 2022. Ze setkání v lednu a v únoru vzešel pracovní návrh rozvojových potřeb a problematických oblastí. Navrhovaná opatření nemusí být pouze o rozvoji, ale také o zkvalitňování služby, spolupráci apod. U rozvojových opatření bude nutné ze strany realizátorů uvést argumenty a popsat potřebnost, konkretizovat počty úvazků, lůžek apod. Podmínkou schválení opatření je jeho konkrétní realizátor. Nebude-li u některého z navržených opatření realizátor, bude dané téma přesunuto do přesahových oblastí. Po schválení návrhu již nebude možné opatření či realizátory přidávat. Naopak bude možné, aby nahlášený realizátor od opatření ustoupil. Pokud služba rozvoj či zkvalitňování neplánuje a nebude tak realizátorem žádného opatření, bude se na ni vztahovat systémová priorita Zachování stávající Základní sítě sociálních služeb (v rozsahu stávajících kapacit) pro jednotlivé cílové skupiny a jejího udržitelného financování. Součástí 6. KP budou také průřezové oblasti, tedy témata, která se dotýkají všech nebo několika cílových skupin (např. problematika dostupného bydlení apod.). V komunitním plánu budou zpracovány potřeby v oblasti sociálních služeb v rámci města Brna, a to bez ohledu na nastavení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2018 - 2020. Aktuálně připravovaný komunitní plán města Brna na období let 2020 – 2022 bude mimo jiné sloužit také jako podklad při tvorbě nového SPRSS JMK na období let 2021 – 2023. Na základě schváleného KP bude jednáno s JMK ohledně zařazení rozvojových priorit města do nového SPRSS JMK. Některé organizace a jejich služby se prolínají do více cílových skupin. Bude důležité, aby byl rozvoj, např. počty úvazků, uveden (popsán) jen pod jednou cílovou (pracovní) skupinou. U ostatních cílových (pracovních) skupin pak bude na dané opatření odkázáno.

Vedoucí pracovní skupiny J. Navrátilová představila 3 základní oblasti potřeb, které připravila na základě setkání, která proběhla v lednu a únoru:

- Oblast bydlení (dostupnost bydlení pro jednotlivce i celé rodiny a jeho udržitelnost)
  - Krizová lůžka
  - Azylové bydlení (zvláště pro celé rodiny)
  - Sociální bydlení
  - Startovací byty
  - Terénní služby podporující u klientů kompetence k udržení bydlení
  - Vytvoření Bytové kanceláře
- Oblast spolupráce (mezi organizacemi, multioborová, multiinstitucionální)

- Oblast informovanosti (přenos informací mezi MMB a organizacemi, mezi organizacemi navzájem, přenos informací na veřejnost)

ad 2. Stanovení a odsouhlasení priorit a opatření pro cílovou skupinu Děti, mládež a rodiny na období 2020 - 2022

Terénní služby, především SAS

DROM, romské středisko: zástupce organizace uvedl, že rozvojové potřeby byly uvedeny na PS Romové ohrožení sociálním vyloučením, jedná se o 3 úvazky v rámci KPSVL, které je potřeba zachovat.

RATOLEST BRNO, z. s.: organizace uvedla, že všechny úvazky jsou zařazeny do základní sítě, není potřeba je navyšovat.

HoSt Home Start ČR, pobočka Brno: úvazky jen v rámci základní sítě a není potřeba je navyšovat.

SPONDEA, o. p. s.: úvazky v základní síti, není potřeba navyšovat.

IQ Roma servis, z. s.: úvazky jen v dočasné síti (cca 7), projekt je do roku 2021 (poté je žádoucí úvazky zachovat), snad viz PS R.

DCHB - Domov sv. Markéty: zástupce organizace uvedl, že pokud nedojde ke změně zákona, tak od roku 2021 uvažuje o registraci SAS (předjednáno s JMK) – 1 sociální pracovník, 1-2 pracovníci v sociálních službách. Potřeba vznikla v rámci azylového domu (kapacita 100 klientů – více jak 70 dětí), výchovně vzdělávací služby je třeba poskytovat i u nich (návaznost na jiné organizace není nijak zvlášť úspěšná).

Armáda spásy v České republice: zástupce organizace sdělil, že v rámci navyšování tréninkových bytů vznikla potřeba vzniku nové sociální služby – SAS, od roku 2021, 3 úvazky. V rámci Prevence bezdomovectví (viz PS OOSV) je potřeba navýšit o 2 úvazky. Při navýšení 30 bytů, je potřeba úvazky ještě zvýšit (bude upřesněno).

Spolupráce a síťování

RATOLEST BRNO, z. s.: dlouhodobě funguje skupina „SASek“ – Síťování pro rodiny, projekt končí v březnu, návazný evr. projekt již byl podán (od ledna 2020), skupina ale bude i tak fungovat dále v omezeném režimu. Projekt je zaměřen na případové konference a multidisciplinární týmy. Další oblasti, které přesahují projekt a jsou potřeba – spolupráce s MMB (jak například přesvědčit jiné odborníky z jiných resortů ke spolupráci apod.).

Koordinátor KPSS: vyzval kolegyni z OSP MMB, J. Šalbabovou, k doplnění informací ohledně síťování.

OSP MMB, J. Šalbabová: MMB přijal nyní úlohu v tom, že převezme některé aktivity, které v rámci síťování doposud zajišťovali „síťáři“ (působící v rámci Brna) z projektu MPSV. Projekt MPSV bude ukončen v červnu. Otázkou prvních jednání bude propojení všech aktérů a návrh aktivit pro další období.

OSP MMB, M. Pařilová: doplnila, že i v rámci jejich Oddělení sociálního začleňování běží projekt „Podpora stabilizace ohrožených rodin“ v rámci, kterého se také síťuje.

HoSt Home Start ČR, pobočka Brno: pro koordinátora síťování MMB je část úvazku nedostačující. RATOLEST BRNO setkávání projektově podporuje, ale klade to na organizaci velkou náročnost (když

není projektová aktivita, tak to je v rámci dobrovolnictví a není to tedy součástí pracovní náplně). Je potřeba vytvořit stabilní pracovní místo pro koordinátora MMB.

OSP MMB, J. Šalbabová: uvedla, že běžely tři projekty, které měly za cíl síťování pro ohrožené rodiny. Postupně tyto projekty dobíhají. MMB na to prozatím zareagoval částečným úvazkem. Vše je otázkou budoucích jednání.

NZDM

Společnost Podané ruce, o. p. s.: v rámci základní sítě organizace požádala o navýšení o 0,5 úvazku (od 2021), momentálně 2 úvazky, v současné době projekt (do roku 2020) na detašovaném pracovišti (4 úvazky).

Armáda spásy v České republice: organizace uvedla, že má 3 NZDM, do každého je potřeba navýšení o 0,5 úvazku v rámci posílení terénní práce. Možná restrukturalizace, sloučení služeb pod jeden identifikátor (po sloučení 9 úvazků, je tedy potřeba 1,5 úvazků navíc – minimum).

Poradenství

Centrum sociálních služeb, p. o.: v rámci KPSVL vznikla nová poradna (4 úvazky), která na to, jak byla vyžadována (ze strany OSPOD aj.) nemá takovou vytíženost. OSPOD nadále odkazuje klienty na stávající 4 poradny, kde je ovšem naopak vytíženost velká, takže se tyto poradny snaží tyto klienty odkazovat na nově vzniklou poradnu.

Koordinátor KPSS: vyzval přítomné zástupce z OSPOD MMB, ať se k danému tématu vyjádří.

OSPOD MMB: vzniklou situaci také zaregistrovali, ale neví, kde je problém. Informace jsou předávány. Možným důvodem, kdy klienti jsou odesíláni do konkrétní poradny je soudní rozhodnutí.

Centrum sociálních služeb, p. o.: zástupce organizace uvedl, že řešením by bylo posílit stávající poradny (0,5 úvazku, více není možné z důvodu omezeného prostoru).

Koordinátor KPSS: uvedl, že by spíše bylo žádoucí zachování poradny s tím, že by bylo možné např. přesunout stávající, dlouhodobé klienty do této nové poradny z ostatních poraden CSS.

OSP MMB, vedoucí Oddělení péče o rodinu a o osoby ohrožené chudobou: v dubnu bude porada OSPOD městských částí, toto by určitě bylo vhodné téma a bylo by dobré přizvat zástupce Centra sociálních služeb.

MAGDALENIUM, z. s.: organizace otevřela poradnu pro oběti domácího násilí (v dočasné síti 1,4 úvazku, od roku 2021 navýšit na 2,5 úvazků). Vysoká „záchytnost“, až 160 klientů. Organizace udělala restrukturalizaci, uzavřela jeden azylový dům, kde byly ženy (většinou bezdětné nebo seniorky). Tento azylový dům organizace dlouhodobě dofinancovala. O neudržitelnosti financování organizace komunikovala s JMK již před 3 roky. Uvolněné prostory si organizace ponechala pro jiné projektové záměry (pravděpodobně odborné sociální poradenství).

Koordinátor KPSS: zareagoval, že tímto zanikly potřebné kapacity. Krajská pravidla financování služeb nově umožňují kofinancování ze strany obcí, tímto způsobem se tedy dalo pomoci.

Na počátku, o. p. s.: zástupce organizace potvrdil, že ekonomická udržitelnost menších azylových domů je problematická, a i s dopomocí obce bude dofinancování ze strany organizace veliké. Sama organizace se s tímto problémem potýká řadu let (hranice efektivity je 30 lůžek).

Bílý kruh bezpečí, z. s.: počet klientů mírně narůstá, dále narůstá požadavek na komplexnost a odbornost poskytovaných služeb (navýšení o 0,1 úvazku v co nejbližší lhůtě, nyní v základní síti 1,5 úvazku).

Modrá linka, z. s.: vzhledem k apelu JMK, což je nonstop telefonická krizová pomoc, je potřeba navýšení o 3 úvazky.

SPONDEA, o. p. s.: z důvodu převisu poptávky je potřeba navýšení o 1,5 úvazku v Krizové pomoci. V rámci Intervenčního centra je kapacita dostačující.

Ústav prevence a léčby závislostí A Kluby, z. ú.: navýšení o 2 úvazky (z toho 1,5 práce s rodinou), viz PS OOSV.

Pobytové služby, azylové domy:

Na počátku, o. p. s.: organizace uvedla, že plánuje navýšení o 2 lůžka (byt) a navýšení o 0,4 úvazku (vysoký převis poptávky). Do organizace přicházely klientky z domácího násilí, pro které je traumatizující potkávat muže. *Pozn. organizace následně od realizace ustoupila.*

Koordinátor KPSS: zmínil, že jedna věc jsou byty s doprovodnou sociální službou a azylové bydlení jako pobytová služba. Jsou organizace, které mají k dispozici byty a kde tedy může být celá rodina a sociální služba je poskytována externě. V minulosti zaznívala potřeba krizového bydlení a azylového bydlení pro celé rodiny. Oblast bydlení je opravdu průřezová záležitost, kdy se do budoucna zvažuje městská sociální ubytovna (krátkodobé, krizové řešení), která by tento problém dokázala řešit.

Centrum sociálních služeb, p. o.: Domov pro matky s dětmi - Společná cesta, od 1. 1. 2019 snížení kapacity (na základě inspekce).

DCHB - Domov sv. Markéty: zástupce organizace uvedl, že není možné rozšíření, ani ubytování celé rodiny, které je velmi problematické – velká koncentrace lidí (kapacita 100 lůžek), problémem je i režim a dispozice. Organizace by ráda získala 1–3 tréninkové byty (viz PS OOSV).

Koordinátor KPSS: vznesl dotaz, zda se organizace při poskytování služeb setkávají s lidmi s duševním onemocněním.

Organizace **Společnost Podané ruce, o. p. s., Bílý kruh bezpečí, z. s., Na počátku, o. p. s. a DCHB - Domov sv. Markéty** s lidmi s duševním onemocněním pracují.

DRROM, romské středisko: podle úrovně motivace klientek a zájmu vyhledání návazné služby organizace odkazuje na psychologa či psychiatra.

Centrum sociálních služeb, p. o.: v individuálním plánu má organizace například docházení do ambulantních psychologických poraden.

Vedoucí pracovní skupiny: vznesla dotaz ohledně čekacích lhůt u psychologů či psychiatrů.

HoSt Home Start ČR, pobočka Brno: zejména u dětských psychiatrů jsou velmi dlouhé čekací lhůty.

DCHB - Domov sv. Markéty: s psychiatrickými diagnózami u klientek je problém s tím, že se to organizace dozví pozdě, někdy třeba vůbec (až v případě nějaké ataky). Objednací lhůty jsou cca 2 měsíce. Organizace spolupracuje s Práhem jižní Morava a CELSUZ. Navíc je pro mnohé klientky problém s dodržováním termínů návštěvy u psychiatra. Organizace ani nemá možnost kontrolovat, zda klientka předepsané léky užívá.

Klienti (i děti) mají v rámci organizace možnost využít (přímo v AD) jednou za 14 dní psycholožku (psychiatra nemají). Klientky službu vítají, avšak po jejich odchodu je problém odkázat je na jiného psychologa (aby to bylo opět bezplatné).

Bílý kruh bezpečí, z. s.: zástupce organizace vyzdvihl spolupráci s Prahou jižní Morava (poskytuje komplexní péči). Dále s nadšením uvítal vznik Center duševního zdraví.

Armáda spásy v České republice: organizace zaznamenala asi 5% nárůst psych. onemocnění – návaznost na Práhem jižní Morava a CELSUZ. Vyskytly se problémy se sebepoškozováním a sebevražednými úmysly u dětí – pomohlo Středisko výchovné péče.

OSP MMB, oddělení sociální prevence pro mladistvé a mladé dospělé: Azylový dům pro mládež (kapacita 35 lůžek) za posledních 5 let psych. diagnózy narostly, (až polovina psych. pacienti, 10 % schizofrenie apod.)

Vedoucí pracovní skupiny: vznesla dotaz, zda při záchvatu klienta mají navázanou spolupráci s někým, kdo může klientovi pomoci hned.

OSP MMB, oddělení sociální prevence pro mladistvé a mladé dospělé: odpověděl, že v těchto případech využívají Krizová centra v Černovicích a Bohunicích.

Bílý kruh bezpečí, z. s.: zástupce organizace doplnil výše řečené – je vždy potřeba akcentovat závažnost stavu. Brno má stále velký nedostatek psychologů a psychiatrů (včetně dětských).

Koordinátor KPSS: uvedl, že plány týkající se dětské psychiatrie jsou – „dětské centrum duševního zdraví“, ale zatím jen ve formě vize.

HoSt Home Start ČR, pobočka Brno: nedostačující jsou kapacity pro děti – psycholog, psychiatr, terapeut.

Koordinátor KPSS: vznesl dotaz, zda se organizace ve svých službách setkávají s cizinci a zmínil možnost využití interkulturních pracovníků MMB.

Bílý kruh bezpečí, z. s.: pokud se cizinec stane obětí trestného činu tak ano (v poslední době nárůst). Odkaz na organizaci zprostředkovávají i velvyslanectví.

MAGDALENIUM, z. s.: v rámci pobytové služby je nedorozumění se problémem, organizace z tohoto důvodu cizince nepřijímá.

Persefona, z. s.: organizace vnímá spíše problém u specifických služeb, jako je psychologická podpora apod.

Modrá linka, z. s.: organizace uvedla nárůst cizinců (odkazuje na jinou službu) a lidí s duševním onemocněním (diagnóza je „jen“ odhadem pracovníka), což zatěžuje linku.

Koordinátor KPSS: uvedl jako další téma, které na pracovních skupinách zaznívalo - nedostatečné rodičovské kompetence (až na hranici lehkého mentálního postižení).

DROM, romské středisko: zástupce organizace oponoval, že spíše, než kompetence to jsou nové situace v životě, které klientky neumí řešit. Jsou to celoživotní klienti sociálních služeb, kteří vše, co se může natrénovat zvládnou výborně (základní péče).

OSPOD MMB: na tento problém zástupci OSPOD nenaráží, klienti se obrací na SAS. Více se již dlouhodobě setkávají s nedostatečnou psychiatrickou péčí, lehce klesají případy zanedbávaných, týraných dětí.

Na počátku, o. p. s.: zástupce doplnil diskuzi o zkušenost z organizace, kde mírně narůstá neúplná samostatnost, je tedy potřeba s klienty pracovat déle než 1 – 1,5 roku. Organizace odkazuje na návaznou péči, ale není to vždy úspěšné.

HoSt Home Start ČR, pobočka Brno: zástupce organizace doplnil, že jde zejména i o možnosti klientů (snížené IQ), je zde pak potřeba kontinuální podpory v podobě např. chráněného bydlení.

Koordinátor KPSS: na závěr zmínil potřebu vzniku dětského hospice, touto vizí se již nějakou dobu zabývá organizace Dům pro Julii, z. ú.

Koordinátor KPSS: vyzval přítomné zástupce organizace PS Děti, mládež a rodiny ke konečnému vyjádření se k prioritám, opatřením a realizátorům Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně pro období 2020 – 2022, viz přehled níže.

ad 3. Závěr

V průběhu dubna budou osloveni realizátoři opatření s formulářem k vyplnění. Kontaktní osobou pro pracovní skupinu Děti, mládež a rodiny bude Ing. Mgr. Petra Příbylová, e-mail pribylova.petra@brno.cz, která osloví nahlášené kontaktní osoby uvedené v "Prohlášení o spolupráci". U rozvojových opatření bude nutné uvést argumenty a potřebnost, počty úvazků, lůžek apod. K projednání bude dokument předložen Zastupitelstvu města Brna pravděpodobně v říjnu.

Na závěr se **koordinátor komunitního plánování** se všemi účastníky rozloučil a poděkoval za účast a aktivní spolupráci.

Zapsali: E. Kubíčková, R. Janík
Dne: 22. 3. 2019

Pracovní skupina Děti, mládež a rodiny

Priorita 1 Podpora a rozvoj terénních a ambulantních služeb pro rodiny, včetně rozvoje spolupráce

Opatření 1.1: Vznik sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi

Realizátoři:

Diecézní charita Brno Domov sv. Markéty (registrace SAS, 2 – 3 úvazky)

Armáda spásy v České republice, z. s. (vznik SAS, 3 úvazky)

Opatření 1.2: Rozšíření nízkoprahových zařízení pro děti a mládež

Realizátoři:

Společnost Podané ruce o. p. s. (navýšení o 0,5 úvazků z dočasné sítě)

Armáda spásy v České republice, z. s. (navýšení o 1,5 úvazku)

Opatření 1.3: Vznik a rozvoj odborného sociálního poradenství a krizové pomoci

Realizátoři:

Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace (4 úvazky z dočasné sítě přesunout do stávajících poraden?)

Magdalenium z. s. (navýšení o 1,1 úvazku)

Bílý kruh bezpečí, z. s. (navýšení o 0,1 úvazku)

Modrá linka, z. s. (navýšení o 3 úvazky – telefonická krizová pomoc)

SPONDEA, o. p. s. (navýšení o 1,5 úvazku)

Ústav prevence a léčby závislostí A Kluby Brno z. ú. Primárně pod PS OOSV. Pod PS DMR odkaz.

Priorita 2 Podpora v oblasti bydlení

Opatření 2.1: Rozvoj azylových domů a bytů s doprovodnou sociální službou

Realizátoři:

Diecézní charita Brno Domov sv. Markéty (zřízení 3 tréninkových bytů) *Pozn. viz PS OOSV jako partner*

Armáda spásy v České republice, z. s. (30 bytů pro rodiny s dětmi) *Pozn: opatření bude realizováno pod PS OOSV – Opatření 3.3*

Neřešené oblasti:

- potřeba azylového bydlení pro celé rodiny
- potřeba dostupné psychiatrické (zejména pro děti), psychologické a terapeutické péče
- nedostatečné rodičovské kompetence v souvislosti se sníženým intelektem či lehkým mentálním postižením („chráněné bydlení“)
- spolupráce a síťování SAS a jejich zastřešení (institucionalizace) – OSP, SAS, OSPOD, rodinní asistenti a další instituce
- potřeba vzniku dětského hospice